

TOMÍK

Časopis turistických oddílů mládeže

LEDEN 2009

Moravský kras

- cesta do hlubin země

Na letošní expedici podzimních prázdnin do Moravského krasu nakonec vyjelo vlakem devět a třemi auty dalších patnáct lidíček. Cesta byla náročná, leč do Vilémovic jsme dorazili v pohodě. Hned po obědě přišel první šok pro všechny – Noha nás protáhl Holštejnskou jeskyní, kde jsme se plazili s baterkami, a hned v úvodu byli všichni jak po povodni – od hlavy k patě od bahna. Ještě že je tu sprcha! Po krátkém odpočinku radíme při soutěžích do večerky. Druhý den výdech na Macoše a v kulturně upravených Punkevních jeskyních s vláčkem a lodičkami. Třetí den

ráno jedou starší s Nohou do Rasovny a my mladší se vydáváme na Kateřinskou jeskyni. Odpoledne jdeme všichni na procházku do Rudic na krásný větrný mlýn a Propadání – kde se voda trátí v podzemních labyrintech... potmě zpátky autobusem – i já toho měl plné brýle. Čtvrtý den se jde na nejdelší cestu – přes Macochu do Sloupu na Sloupsko-šošůvské jeskyně. Cesta neměla konce. Ale zvládli jsme to jako vždy a prohlídka se líbila všem – skončila v megajeskyni Kůlna. Večer odjíždí Noha – jde ve středu do práce. My relaxujeme a večer ještě dáme speleologické muzeum na

půdě nad tělocvičnou. Ve středu balíme, uklízíme a za deště jedeme domů. Myslím si, že to letos stálo za to. Prolezli jsme díky Nohovi to, co ještě nikdy. Všem účastníkům myslím dal zase kopu zážitků, které se nezapomínají.

*Hroch – Karel Závadský,
TOM Paprsek,
Ostrava-Krásné Pole*

Ilustrační foto: Unčida – Václava Hušková

OBSAH

leden 2009

- str. 4 Náš podzimní tábor,
Martina Slavíková
- str. 5 Nejsme „jen“ závodníci!,
Lenka Vejrostová
- str. 6 Gerulovo hry, Daniel Sklenář
Misijní jarmark,
Monika Matějčíková
- str. 7 Poslední puchýř,
Josef Hrachovský
Světýlka vás povedou,
Hana Paňáková
- str. 8 Jedem na kohouty,
Honza Žalčík
- str. 9 Čertí tanečky,
Hana Paňáková
- str. 10 RVVZ 2008, Terka Duvnjaková
Sviští tlapka, Aleš Hořčica
- str. 11 TOM Kadet, Milan Hrstka
- str. 12 Putování Vlaštok,
Miluška Jarolímová
- str. 13 16. Vánoční orienták,
Rost'a Kašovský
- str. 14 Ubytování, Ivo Poduška
Mrazík, Zdeněk Šmída
- str. 15 Jak jsme se nestali horníky,
Oldřich Machač
- str. 16 Outdoor a fotky, Petr Ďoubalík
- str. 18 Woodcraft, J. Porch – Ablákela
- str. 19 Jenom ne dárky!, T. Novotný
28. letní sraz TOM,
Libuše Valentová,
- str. 20 Tajná výprava,
Pepča a Kája, TOM Rapšach
Vyzvědači v temných uličkách,
Tomek Hurt
- str. 21 Zprávy z ústředí
- str. 22 Ohlasy
- str. 23 PF 2009

Uzávěrka příštího čísla
je 25. března

Co se událo v ČRDM za posledních devět měsíců?

Proč jsem si vybral tento zvláštní časový úsek? Je to prosté. Na úplném začátku, přesně 17. dubna, se udála událost opravdu největší. Konalo se Valné shromáždění ČRDM. Atypické bylo tím, že bylo volební. Volil se nový předseda ČRDM. Po Pavlovi Trantinovi, který odešel řídit odbor pro záležitosti EU na MŠMT, na *trůn* usedl woodcrafter, banátský hrdina, dosavadní 1. místopředseda a hlavně fajn člověk Aleš Sedláček. Na pozici 1. místopředsedy usedl skaut Jan Cieslar.

Událostí bylo během třičtvrtěroku poměrně dost, a tak to vezmu pěkně po pořádku. Na konci května se uskutečnil již 10. ročník celostátní akce Bambiriáda, na které se každoročně podílí mnoho dobrovolníků, z nichž mnozí jsou tomíci akterouletos navštívilo čtvrtmilión lidí. Konala se v 28 městech ČR, a dokonce i v 6 městech na Slovensku. Pár dní po skončení Bambiriády bylo v ČRDM opět velmi rušno, chystaly se totiž „kulatiny“. Ptáte se koho, nebo čím? Narozeleniny měla samotná ČRDM, hned desáté. Veselá oslava se konala 19. června na zahradě roztockého zámku. Oslavy se účastnil i sám ministr školství Ondřej Liška a všichni jsme mu s chutí a z plných plic, spolu se skupinou Kris Kros Kvintet, zapěli písničku „Běží liška k táboru“. Měl z toho evidentně velkou radost. Po prázdninách ČRDM opět propagovala kampaň „Zebra se za tebe nerozhledne“, touto akcí se snažíme společně s Policií ČR snížit počty zraněných dětí na silnicích.

14. října se rozběhl projekt „Nás se to týká“. Je zaměřen na prevenci sexuálního zneužívání, inspiraci jsme hledali v Bavorsku, kde takový projekt již delší dobu běží. Projekt je určen zájemcům ze sdružení a probíhá jako několik odborných seminářů. ČRDM se také intenzivně připravuje na předsednictví ČR Evropské unii, které se bude konat v prvním pololetí roku 2009. Během celého roku se schází pracovní skupina pro předsednictví a připravuje setkání mladých lidí tzv. Youth Event, který se uskuteční v květnu v Praze.

Na začátku října byla spuštěna webová stránka www.evropamladymaocima.cz, která se zabývá problematikou českého předsednictví z pohledu mládeže. Další z běžících projektů jsou i tzv. „kulaté stoly“, kde společně diskutují mladí lidé z jednotlivých měst o Evropské unii. „Kulaté stoly“ proběhly již

v Litoměřicích, Jihlavě a Českých Budějovicích, následovat bude Brno, Praha a Olomouc. Na přelomu října a listopadu k nám zavítala návštěva z Jižní Koreje. Naše ministerstvo školství má podepsanou smlouvu s jihokorejským ministerstvem o výměně mladých lidí. A proto se 27. října na ruzyňském letišti objevilo 10 Korejců, kterým jsme během 10 dnů naplánovali pestrý a zajímavý program. Během jejich putování Českou republikou zavítali i do Herberku ve Sloupu, a stali se tak prvními zahraničními nocležníky naší nově otevřené ubytovny.

Na závěr ještě téměř telegraficky. Českou radou dětí a mládeže adoptovaný indický chlapec Prashant se učí obstojně a podle posledních zpráv se chce stát policistou. ČRDM se na Senovážném náměstí přestěhovala z pátého patra do patra třetího. Celý rok vycházel časopis Archa, občas vyšel dokonce i celobarevně. Informační portál www.adam.cz funguje nepřetržitě po celou dobu a objevují se zde velmi zajímavé články. Nejakčejší pracovní skupina při ČRDM, skupina „Stát“, je stále velmi dobře vedena naším náčelníkem Tomášem Novotným. ČRDM se opět, po jednom neúspěšném pokusu, pokoušela žádat o členství v Youth Foru (tj. Evropská rada mládeže).

Jak jistě vidíte, život České rady dětí a mládeže je velmi pestrý. Toto byl pouze výčet toho nejdůležitějšího, co se za těch několik měsíců událo, jinak je toho samozřejmě mnohem, mnohem víc. Tomíci, mějte se fajn!

Ondra Šejtka,
místopředseda České rady dětí mládeže,
vedoucí TOM S. T. A. N.

Náš podzimní tábor Dobrá Voda u Telče

Tato akce byla naplánována dlouho dopředu, ale stejně jsme ve vedení rozhodovali, zda nezměníme místo konání našeho podzimního tábora. Zejména nás strašilo počasí, nikdo z nás na tamní základně ještě nebyl a z fotek či popisku na webu asociace jsme měli obavy, že dětem bude zima! Nakonec jsme se rozhodli, že Telč a její okolí přece jen navštívíme. Co nás k tomu vedlo? Prodloužený víkend, docela velká vzdálenost od Ostravy a hlavně zvědavost a touha po poznání něčeho nového.

Cesta vlakem byla zdlouhavá a časově poměrně náročná, dvakrát jsme přestupovali, ale všichni jsme to zvládli, včetně naší nejmladší členky Markétky (2,5 let), která se ve vláčku pohodlně vyspala. Když jsme po šestihodinovém cestování dorazili do Telče, čekalo nás

ještě 8 km chůze na chatu do Dobré Vody. Po celodenním sezení ve vlaku to pro nás bylo docela příjemné protažení. Bez batohů se šlo dobře a my obdivovali

městečko i místní přírodu. Po ubytování a večeři jsme šli brzy spát, děti byly hodně unavené, a to vůbec netušily, co je ještě čeká!

Druhý den se šlo na výlet. Lákal nás hrad Rotštejn, ale protože tam a zpět to bylo docela daleko, přiblížili jsme se dvěma auty asi natříkrát a na zdejší

památku jsme došli bez velkého úbytku sil. Chvilí jsme čekali na prohlídku, ale vyplatilo se to. Paní průvodkyně byla milá a své zajímavé vyprávění o hradu prokládala otázkami pro družiny, šlo o body do našeho bodování. Cesta zpátky byla trošku náročnější, hrály se hry a soutěže a děti se bavily. Jen jsme všichni trošku zapomněli, že se posouval čas na zimní, a brzy nás překvapila tma. Ve výbavě batohu nebyla napsaná baterka, takže v šeru a posléze ve tmě hledat značku a poznat, zda jde o zelenou, nebo modrou, bylo docela náročné. Trošku jsme se v lese zamotali a dvakrát jsme po cestě prošli Mrákotínem. Nakonec

jsem došli ve zdraví do chaty, kde na nás netrpělivě čekal Tetka s večeří. Za celý den ušly děti zhruba 18 km, ale že by byly večer nějak moc unavené, se nedá říct. Od té doby všude píšeme povinnou výbavu i na jednodenní akci – baterku s sebou. Pondělí byl odpočinkový den, hrála se spousta her v okolí chaty, v podvečer proběhl družinový turnaj ve vybíjené za umělého osvětlení a večer se zpívalo za doprovodu kytary.

V úterý jsme se vydali na celodenní výlet do malebného městečka Telč, kde jsme navštívili místní zámek a Telčský dům, ve kterém se konala výstava dle místních pověstí. Cestou tam jsme se svezli autobusem z Mrákotína s tím, že zpět půjdeme pěšky. Vždyť jsme turistický oddíl! Stejně jako v neděli jsme se tedy vraceli pěšky za tmy, ale tentokrát už díky poučení z předchozích nezdarů bylo podstatně více baterek. Malé děti se bály méně, protože se svítilo, a myslím si, že se to všem docela líbilo.

Poslední noc na chatě byla ve znamení vypisování diplomů a uzavírání bodování, překvapivě vyhrála družina Draků.

A už tady byla středa! Den, kdy se balilo a uklízelo, cestovalo autobusem, pak vlaky a byli jsme doma v Ostravě.

Na podzimní tábor všichni vzpomínáme v dobrém, i když už bylo chladno a v nohách jsme měli za celou dobu asi 30 km. Nám to ale nevadilo, vždyť jsme přece Průzkumníci z Ostravy! Nás jen tak něco nezlomí!

Prázdniny to byly úžasné, tak zase někdy AHOJ v Telči!

*Ještěrka – Martina Slavíková,
TOM Průzkumník, Ostrava*

Nejsme „jen“ závodníci!

Již delší dobu kolem sebe slyšíme slova ostatních oddílů (a nepřímě je tušíme z vedení asociace), že jsme jen oddíl závodníků. Jako by na tom bylo něco špatného! Turistický závod vede děti k samostatnosti, rozšiřuje jejich obzory a pomáhá jim udržet si či vylepšit fyzickou kondici.

Nicméně my opravdu nejsme „jen“ závodníci. Na jaře i na podzim jezdíme na turistické tábory, v létě na stálý tábor, vodu a během roku se vydáváme i na přechody pohoří. Jednou za několik let se vydáváme na zahraniční expedici. Celý rok je u nás protkáán nitkou nepřetržité a intenzivní činnosti.

Pondělí jsou ve znamení schůzek a za pěkného počasí i fotbalu, zimní středy znamenají halové sporty v tělocvičně, čtvrtky jsou dny nácviků na závody. Každý druhý víkend vyrážíme do přírody, muzeí nebo na jiná zajímavá místa.

Cizí nám nejsou ani výlety nebo závody na kolech. Z ručních prací, kterých se zúčastňují i kluci, lze vyjmenovat např. drátkování, malování na hedvábí či pletení košíků z pedigu. Opomenout nelze ani velké množství akcí pořádaných pro veřejnost.

Všechno si ale musíme zasloužit. Základnu máme pronajatou od tělovýchovné jednoty za údržbu (mimochoodem celkem náročnou), sami si sháníme sponzory, píšeme granty na činnost a vlastními silami provozujeme turistickou ubytovnu, jejíž výdělek vkládáme zpět do oddílu.

Stejně jako jiné oddíly, i my se musíme umět postarat sami o sebe a v tom nám pomáhají i turistické závody, pro

které býváme tolik, a myslím, že neprávem, haněni. Zviditelňují nás v očích sponzorů, a tak nám kromě zábavy přinášejí tolik potřebné finance.

Já sama neumím říct, v čem je zakaný pes. Říká se: přej a bude ti přáno.

Potom tedy nevím, co jsme komu kdy nepřáli...

Lenka Vejrostová,
TOM Vltavský paprsek,
Kralupy nad Vltavou

Já to tedy vidím maličko jinak!

Vymezovat a bránit se dopředu proti neexistujícímu nebezpečí, vidět lidem do hlavy a tušit. Inu, každý na to jdeme jinak...

Za oddíly mluvit nemohu, za vedení asociace však říkám, že si kralupských tomíků považujeme stejně jako každého jiného dobrého oddílu, že jsou stejně jako jiný dobrý oddíl napojeni na

poměrně štedrý státní dotační systém, že jsou jejich články a fotky vítány ve spolkových médiích stejně jako jiné dobré fotky a články a že jsme přesvědčeni, že jistá plačtivost obsažená na začátku článku a také v jeho konci je opravdu zcela zbytečná. Nepřítel není. Nevysnívejme si ho, prosím.

Tomáš Novotný

Gerulovo hry

První zářijový víkend jsme strávili na svém tábořišti ve Výbrnici. Konal se totiž druhý ročník Gerulových her, které pořádáme na památku Romana „Geruly“ Bartoníčka a Petra „Milhouse“ Počinka.

Účast byla hojná a přišla i spousta hostů, kteří si chtěli zasoutěžit, zazpívat u večerního táboráku a také zavzpomínat na kamarády, kteří už s námi k ohni zasednout nemohou.

I když byly hry určeny především pro děti, dospělí se nenechali zahanbit a bojovali ze všech sil. Střílelo se z praku a luku, prošli jsme výcvikem pilotů, házeli kládou atd.

Největší boj všechny čekal při lesním golfu družstev o putovní plaketu. Pravidla jsou jednoduchá a můžete ho také zkusit. Družstva startují najednou a snaží se holemi vyrobenými z větví dostat svůj tenisový míček postupně do všech jamek. V odpalování míčku se všichni v družstvu střídají. Družstvo, které trať proběhne nejrychleji, vítězí. Stává se, že se několik družstev seběhne u jedné jamky a nastává ta správná mela. Adrenalin dosahuje závratných hodnot

a slabší povahy jsou na pokraji nervového zhroucení. Jako již tradičně, nejvíce prověřila všechny družstva jamka „Pod kaďákem“. Kaďák je oddílový výraz pro latrínu. Na této jamce se pořádá promíchalo. Ti, kteří k ní dorazili první, se zasekli a nedařilo se jim míček do jamky dostat. Nakonec ji ale všichni překonali a míček dostali do cílové jamky.

Večerní posezení u táboráku bylo zpestřeno zjevením „ducha“ na tábořem a také pečením kachen, které nám přinesl kamarád myslivec. Vykuchat a oškubat jsme si je museli sami.

Příští rok budou Gerulovo hry opět a všichni, kteří Romana nebo Petra znali, jsou vítáni. Těšíme se na vás první víkend ve Výbrnici.

Daniel „Custer“ Sklenář,
TOM Bobr Beroun,
www.survive.cz/bobr

Misijní jarmark

19. října 2008 se před kostelem v Otrokovicích uskutečnil Misijní jarmark. Tento již druhý ročník uspořádaly oddíly TOM 1412 a TOM 1419 Otrokovice. Obyvatelé Otrokovic si tak mohli v neděli dopoledne zakoupit výrobky dětí z oddílů a přispět tak na misijní díla. A co jste si mohli koupit? Polštářky, trička, náušnice, klíčenky, perníčky, čokoládu a další... Akce byla v režii holek ze skupinky Opičky, které nejenom prodávaly ve stáncích, ale též si přichystaly program i na mši svatou. Příprava na toto dopoledne zahrnovala několik hodin – vyrábělo se nejenom na schůzkách holek, ale též jedno odpoledne v Klubu volného času a vše vyvrcholilo sobotním celodenním vyráběním, kde byli pozváni nejenom děti z obou oddílů, ale i jejich rodiče a kamarádi, aby se aktivně zapojili. Nechyběla ani obědová pauza na párky, které zajistila farnost v Otrokovicích. Akce vynesla 13.694,- Kč, jež jsme odeslali na Papežská misijní díla dětí. Příští rok se plánuje další.

Monča Matějčíková,
Otrokovice

Výsledky soutěže 21

velké oddíly			
Číslo oddílu	Oddíl	Celkem bodů	Místo
TOM 7312	Zlaté Šípy	285	1.
TOM 4501	Kamarádi	265	2.
TOM 19208	Kadet	240	3.
TOM 19132	Medvědí stopa	225	4.
malé oddíly			
Číslo oddílu	Oddíl	Celkem bodů	Místo
TOM 3802	Lotři	894	1.
TOM 1303	Maracaibo	795	2.
TOM 4710	Saturn	678	3.
TOM 1419	Otrokovice	602	4.
TOM 4315	Zálesáci	562	5.

Finále obroční soutěže 21 probíhalo stejně jako předloni souběžně na Polaně a ve sloupské základně. Malé oddíly se sjely druhý říjnový víkend na Valašsko, aby předvedly své prezentace, lovily prase, prokázaly své dovednosti v oblasti první pomoci, potápění obličejů a třeba i stavbě jeřábu.

Nejlépe to dokázali Lotři z Hronova, kteří Tomovi Buriánkovi, svému vedoucímu, přivezli stejně jako předloni zlato. Velké oddíly se zatím činily ve Sloupu.

POSLEDNÍ PUCHÝŘ

Náš oddíl ukončil turistický rok akcí zvanou „Poslední puchýř“. V letošním roce to bylo o podzimních prázdninách dvoudenní putování okolo Radějova.

Stavěly neuvěřitelné mosty, vařily jídlo, odpalovaly raketu a potily se při náčelníkově kvízu. Zlato ke 40. narozeninám si letos nadělily Zlaté šípy, které šéfovi Kaskimu svou radost nejprve tajily, aby mu ji pak ovšem po telefonu sdělily... Kaski si samou radostí oloupal banán *od stopky!*

Vítězům čest, dalším v pořadí sláva, pořadatelům a rozhodčím dík – a za necelé dva roky při soutěžích Jedena-dvacitky na shledanou. (ton)

Akce byla zpestřena turistickými soutěžemi, ale i dovednostmi, které již naše děti zapomínají, např. střelbou z luku a praku. Večerní posezení bylo okořeněno dalšími specifickými soutěžemi, např. foukáním kapra, cvrkáním do ping-pongového míčku, a nezapomněli jsme na zkoušku odvahy.

Josef Hrachovský,
TOM Trampí, Uherský Ostroh

Světýlka vás povedou

Večerní pohádkový pochod po naučné stezce okolo Chropyně se konal v sobotu 15. listopadu. Ve spolupráci s námi ho pořádali místní turisté z KČT. My jsme stáli na stanovištích v kostýmech a zajišťovali jsme tak kontrolní hlídky. Napřed to byla různá lesní strašidylka, pak Vodněna s Belzedudou, v lese číhala smrtka s oběšencem a bloudící mrtvolka, pak to byly nezbedné muchomůrky, které pocestné trápily všetečnými otázkami, dále následoval vládce podzimu se svou vilou Listopadkou a na konci cesty čekaly všetečné holubinky. Všichni pak byli v cíli odměněni sladkým perníčkem a teplým čajíčkem. Také každý dostal účastnický diplom. Ještě tam na všechny přítomné čekala perníková chaloupka i s perníčky. Akce se vydařila, jelikož jsme měli rekordní účast, přišlo přes 330 účastníků.

Hana Paňáková,
TOM Kamínci, Chropyně

Jedem na kohouty!

Ve dnech 24.–26. 10 se konala první společná víkendovka dvou skupinek otrokovických oddílů – Škorpiónů a Opiček. V počtu 20 dětí a 5 vedoucích jsme vyrazili poznávat krásy valašské přírody do Francovy Lhoty.

Při pátečním večerním programu jsme se seznamovali s novými kamarády, hráli spoustu her, zaspívali si a taky došlo i na strašidelnou stezku odvahy na místní hřbitov. V sobotu ráno jsme se rozdělili do tří skupinek a šlo se do

terénu. Celý den se nesl ve znamení hry O zlatého kohouta. Jako legenda nám posloužil příběh vztahující se k nedalekým Čertovým skalám o tom, jak si zlý čert chtěl vzít pannu Rozinu, ale zabránil mu v tom poslední žijící kohout z celé vesnice. Hlavním úkolem dne bylo sbírat podpisy do petice za postavení pomníku padlým kohoutům. Děcka se rozběhla do všech stran a archy se vesele plnily. Podepisoval se opravdu každý, kdejaká tetička či strýček, mladí i starší, místní

i přespolní. Nejlepší skupince se podařilo nasbírat neuvěřitelných 82 podpisů. Během našeho výletu jsme doputovali až k rozhledně Čubův kopec, na kterou jsme vyšlapali úplně všichni.

Nutno dodat, že celý výlet s námi absolvoval i náš nevidomý kamarád Jeník a naše kamarádka na vozíčku Kristýnka. Po návratu z výletu a posilnění dobrým obědem jsme pokračovali v soutěžení v našich skupinkách. Zahráli jsme si hry jako např. transport pingpongového míčku na provázku, soutěžili jsme ve vyprávění vtipů a zlatým hřebem večera byly scénky, ve kterých jsme měli znázornit pokračování již zmíněné legendy. Skvěle jsme se při tom pobavili.

Druhý den ráno proběhlo vyhodnocení a vítězná skupinka obdržela jako cenu porci zlatého zrní pro zlatého kohouta.

Domů jsme přijeli plni bezva zážitků a taky s odhodláním, že tuhle společnou akci určitě brzo zopakujeme.

*Honza Žalčík,
TOM Otrokovice*

Čertí tanečky

Poslední listopadovou sobotu, před první adventní nedělí, připravil turistický oddíl Kamínek pro děti z Chropyně a okolí v Městském kulturním středisku Mikulášskou zábavu. Po obědě se začali scházet rodiče s dětmi a všichni netrpělivě očekávali příchod Mikuláše. Úvodní slovo patřilo andílkovi, který všem oznámil, že Mikuláš má malé zpoždění, neb k nám jede z velké dálky a zatím dětem předvedou své čertí tanečky čertice a už byly na sále a rozparádily to. Najednou se mezi ně zamíchali i čertíci, a to se samotným Luciferem.

Dětem napřed bylo ouzko, ale pak se ty odvážné také osmělily a už se tancovalo a soutěžilo.

Za každou soutěž byly děti odměněny sladkou dobrotkou. Po poslední soutěži „prolézání tajemným tunelem“,

se děti usadily, jelikož se začal ozývat zvoneček, který hlásil příchod Mikuláše. Opravdu, otevřely se hlavní dveře a majestátním krokem vstoupil Mikuláš doprovázen čertí čeládkou a Luciferem.

Mikuláš se s dětmi srdečně pozdravil a začal nadělovat dárečky, napřed těm dětem, co byly hodné. Pak na řadu přišly ty zlobivější, ale když Mikulášovi slíbily, že se polepší, tak dárečky dostaly také.

Mikuláš si s čerty sliby zapsal do své zlaté knihy. Za rok se vrátí Mikuláš s čerty znova. Ti, co sliby neplní, ať příští rok neskončí v pytlí či v kotlíku!

Pak naše „mikulášování“ pokračovalo ve čtvrtek 4. prosince, a to v místní mateřské školce, kde mají 6 tříd. Naše děvčata a vedoucí se oblékli do kostýmů a vše mohlo začít.

Děti vzorně seděly a čekaly na Mikuláše. V každé třídě děti zazpívaly písničky, ty zlobivější čertíci trochu postrašili, a když slíbily, že zlobit nebudou a polepší se, dostaly děti od Mikuláše dárečky. Také zde si Mikuláš vše napsal do své zlaté knihy. Za rok se tu také staví, by dané sliby zkontroloval. Takže děti, pozor, přijdou i ti čertíci!

*S pozdravem od Kamínků z Chropyně
Hana Paňáková*

Letošní regionální velká výměna zkušeností se konala 28.–30. listopadu v Turnově. Sešla se tu spousta lidí, jak tomíků, tak skautů, pionýrů, studentů volnočasové pedagogiky z Technické univerzity v Liberci a dalších, kteří měli zájem se něco nového dozvědět nebo naučit.

První den jsme měli na programu: breakdance, malování na hedvábí, přednášku o Severní Koreji, hry v tělocvičně aj. Večer si každý dělal, co chtěl – buď šel už spát do tříd nazvaných podle postavček z Bangu (naší se stala s jmenovkou Lucky Duke), aby nabral sílu na další den, nebo si mohl jít zahrát volejbal či se třeba projít. Druhý den mezi nejzajímavější přednášky patřila grafologie, kde jsem se snažili porozumět našemu písmu a vyčíst z něj naši povahu. Práce s GPS také mnohé zaujala. Kdo si chtěl vybit energii, mohl se naučit základy hip hopu. Odpoledne se konala zajímavá psychologie, nízké a vysoké lanové překážky nebo se kdokoliv mohl naučit salzu od reprezentantů České republiky. Kdo si večer chtěl užít, tak zašel na country bál, kde hrála živá kapela Funnygrass a učili nás

tam jednodušší country tance. Kdo tam byl, opravdu se nenudil a měl o zábavu postaráno.

Poslední den mezi nejnavštěvovanější dílnu patřily irské tance, takže kdo si chtěl trochu protáhnout nohy, zašel sem. Velmi poučná byla i přednáška o studijním oboru Pedagogika volného času. Odpoledne jsme si všichni museli sbalit věci a odjet.

Za sebe bych chtěla říct, že je velmi dobré pořádat takovéhle akce, kde se dá naučit něco nového. Opravdu doufám, že se budou konat další ročníky. Děkuji všem pořadatelům a lektorům za výborně sestavený program.

*Terka Duvnjaková – Pirátka,
TOM Dakotí,
Česká Lípa*

Sviští tlapka

Tak nám skončila první část naší charitativní akce s názvem Sviští tlapka. Dne 6.12.2008 navštívil Mikuláš (Tuki), anděl (Verča) a 3 čerti (Hanys, Harry a David) havírovskou nemocnici s poliklinikou, kde byli již dětmi vyhlázeni. Celkem jsme tady dětem a nemocnici darovali více než 150 plyšáků, hraček apod., které jsme během měsíce října a listopadu obdrželi od různých maminek a rodin z celé České republiky...

Děti měly velkou radost. Čertů se zprvu bály, ale pochopily, že to jsou hodní čerti, kteří rozdávají dárky. Dokonce nás přijela natočit i Česká televize, ze které děti měly zpočátku také obavy, ale po chvíli tréma opadla. Již teď se všichni naši vedoucí těší, až budou rozdávat další radost na Štědrý den. Ještě jednou děkujeme těm, kteří nám pomáhají či přispěli hračkou do této akce.

*Aleš Hořčica – Ali,
TOM Svišti, Havířov
www.svisti.cz*

TOM Kadet ani podzimní mlhy neodradí

Červenokostelecký oddíl Kadet je oddíl s hlavním zaměřením na vodu a dění v ní, na ní i pod ní. Ale nedělá nám problémy vyměnit plavky a loď za turistickou obuv, cvičky nebo mačky. Tak jako v letošním podzimu.

Naši první záříjovou akcí bylo celovíkendové krajské setkání dětských oddílů SOBROL. Naš oddíl byl ubytovaný v lese pod stany, ostatní v chatkách. Měli jsme za úkol vyrobit závodní koně ze sádry, balonků a trubek, připravit program na karneval v Riu a vyrobit velký plakát prezentující náš oddíl. Přes noc teplota klesla skoro k nule. Ani to nás ale neodradilo od ranní rozcvičky v plavkách, spojené s koupelí v bazénu. Po takové rozcvičce a výborném domácím štrúdlu k snídani nebylo divu, že jsme skoro všechny hry a soutěže vyhráli.

K poslední letošní akci na vodě jsme již po několikáté vyrazili v neděli 12.10. na Vavřínecký potok. Ti nejmenší jeli jako pozorovatelé, ti starší projeli bez jediného cvaknutí. Odolali nástrahám

nízkých můstků, spadných větví i velkému počtu vodáků, z nichž někteří se chovali, jako by viděli vodu poprvé.

Ti nejotrlejší z nás se vydali na podzimní prázdniny do 1000 km vzdálených českých vesnic v rumunském Banátu. Naším hlavním cílem byla návštěva vesnice Svatá Helena a jeskyní okolo ní. Vezli jsme s sebou také loď. Chtěli jsme sjet kaňon řeky Nery, ale pro nízký stav vody jsme ho prošli pěšky. A byli jsme rádi – třímetrovy vodopád na řece označené ZW nám trochu vyrazil dech. Ale pohádkových jeskyní jsme prozkoumali hodně. Vrátili jsme se naprosto okouzleni krásnou krajinou, pohádkovým podzemím a přátelskými lidmi.

Na konci října jsme vyměnili loď za prošlápnuté boty a vyrazili do Litického oblouku. Večer po ubytování na chatě jsme se vydali na návštěvu hradu Litice. Kastelán nám ukázal hrad netradičně, jen za svitu baterek. V sobotu po klasické rozcvičce v plavkách jsme vyrazili na zříceninu hradu Žampach. Cestou po lesích plných spadaného listí a po loukách pokrytých umrzlou trávou nás provázely různé hry. Po 15 km jsme dorazili na hrad, opekli buřtíky a jablíčka a hurá na vlak do Žamberka. Večer nás navštívilo několik Yetiů. Co na tom, že trochu připomínali členy oddílu. No a v neděli už jen třetí, poslední hrad – zřícenina Potštejna, rizoto k obědu a hurá domů do tepla.

Na začátku listopadu jsme se navzdory zimě a dešti vydali spát pod horole-

zeckou stěnu. Nelekejte se, byla jenom cvičná, v poličské sokolovně. I když zimy a deště jsme si užili taky dost při průzkumu skalních soutěsek a kaňonů. Z akce Každý Kadet horolezcem jsme se vraceli s rozbolavělými rukama, ale spokojení, že zase umíme o něco víc.

V polovině listopadu jsme si zažili zabojet na Dobrošovskou pevnost. Oblékli jsme maskáče, popadli airsoftovou výbavu a vyrazili v pátek večer tmou a hustou mlhou s bágly na zádech z Náchoda do kopců k Dobrošovu. Za svitu čelovek jsme prošli z dělostřeleckého sruhu Zelený až do naší noclehárny v pěchotním sruhu Můstek. Ubytovaní netradiční a trochu studené, ale po zimě venku se nám zdálo docela přátelské. Ale ani jsme se nestačili pořádně zabydlet a už na nás zaútočily nepřátelské oddíly. První útok jsme odrazili, ale při druhém jsme podlehlí o hodně lépe vyzbrojené a zkušenější přesile. Naši protivníci, teď už kamarádi z airsoftových týmů z Milovic, nám druhý

den předvedli svoje zbraně a vybavení a dovolili nám si s nimi zaštrílet. Bylo to náročné. Ještě že se mezi kamarády našel kuchař, který uvařil pořádně ostrý vojenský guláš, a tak jsme mohli načerpat síly. Navzdory pořádné zimě to byla parádní akce.

Tak vidíte, že Kadety ani déšť a mlha neodradí. A už teď se těšíme na pořádnou sněhovou nadílku. To zase vezme lyže, snowboardy a sánky a hurá společně za dalším dobrodružstvím.

Milan Ťuky Hrstka,
TOM Kadet, Červený Kostelec

Výpravy v době podzimních prázdnin patří každoročně k těm nejvýznamnějším, a to nejen co do počtu společně strávených dní, ale především z hlediska počtu účastníků. Letos se náš turistický oddíl Vlaštovka Hořovice vydal za krásami největšího národního parku na území ČR, na Šumavu. Příznačně pro naši návštěvu této oblasti jsme našli ubytování v penzionu v Novém Světě, vesnička v těsné blízkosti Borových Lad.

Naše první kroky směřovaly do informačního centra na Kvildě. Zde jsme zhlédli asi 17minutový dokumentární film, který nás nenechal ani na chvíli na pochybách, v jak výjimečné oblasti se nacházíme. Na paměti jsme celou dobu měli, že vstup do chráněného území s sebou nenese jen možnost užívat si vůně lesů, zpěvu ptáků, tajemných slatí, tepla slunečných paprsků, překrásných barev z palety malíře Podzimu, ale že jsme se zároveň stali spoluodpovědnými za uchování tohoto klenotu. Bedlivě jsme tedy naslouchali dějinnému toku

Šumavy a pozvolna jsme otevírali bránu do nadcházejících podzimních prázdninových dnů.

Tyto zeměpisné šířky jsou bezednou studnicí přírodních krás a jedinečných úkazů Matky přírody. My jsme se tedy hned při našem příjezdu museli smířit s tím, že se nám podaří odhalit jen malý zlomek tohoto rozsáhlého šumavského území a další návštěvy budou nasnadě.

Tentokrát jsme zavítali na Modravu, Tříjezerní a Chalupskou slat, došli k prameni nejdelší české řeky Vltavy, neodolali jsme dobrodružství, které nabízí kamenná kaskáda řeky Vydry, bedlivě jsme prozkoumali okolí Borových Lad a na úplný závěr jsme se dozvěděli další zajímavá fakta v sušickém muzeu. Ve vytvořených týmech jsme celou dobu čelili spoustě kvízových otázek, hádanek a zapeklých úkolů z rozličných oblastí. O pestrý program, který zaplnil každou volnou chvíli a zpříjemnil naše putování, se tentokrát postarala starší děvčata, která tak měla možnost si vyzkoušet náročnou práci s mladšími dětmi. Tohoto úkolu se zhostily znamenitě.

Vedle otázek, které stále prověřovaly naši pozornost a nabyté znalosti ze spousty informačních tabulí, kterými byly všechny navštívené přírodní památky označeny, nás zavedly do říše fantazie, pohádek a filmových příběhů. Postupně jsme si osvojili pravidla dnes snad ve všech pádech skloňovaného třídního odpadu, zopakovali jsme si, jak se

chovat v různých pásmech chráněných oblastí, ale hlavně jsme si užívali společně strávených chvil.

Mladší děti přijaly novou roli svých starších kamarádů velmi kladně a nadšeně se zapojovaly do všech přípravných soutěží.

Vzhledem k pozitivním zkušenostem s tímto interaktivním vzděláváním mládeže pro budoucí práci s dětmi hodláme i nadále dávat starším dětem, které projeví o práci oddílových či programových vedoucí zájem, stále větší prostor i na dalších akcích.

Symbolicky jsme si po návratu plni nových zážitků zabarvili další část mapy naší pohostinné zemičky a nic nebránící začít plánovat náš návrat do šumavských luhů a hájů.

Miluška Jarolímová,
TOM Vlaštovka, Hořovice

16. Vánoční orienták

Předposlední prosincový pátek v Ostravě přší a sněží. Přijdou naše líné a rozmazané děti, vstanou ze svých postelí a od svých počítačů? Přišly. Na trať v Bělském lese vyrazilo devět družstev ze sedmi tomických oddílů. Velký obdiv si zaslouží Nezbedové z Osoblahy, museli vstávat mnohem dříve než ostatní a urazit dlouhou cestu!

Na trase čekalo na družstva celkem 13 kontrol. Vše začalo Hudebním testem, pak Klausova soutěž EU přikazovala přiřadit deset vlajek k deseti zemím EU, Tarzanova soutěž – na tři pokusy překonat vzdálenost na laně zhoupnutím.

Zákeřnou soutěž jsme vymysleli do altánku uprostřed lesa – každé družstvo obdrželo barevný list s umazanými mapovými a topografickými značkami. Úkolem bylo poznat je a barevnými pastelkami dokreslit.

O kus dál bylo třeba dát do správných dvojic významné události z našich dějin a data v kalendáři. Na okolních stromech visela malá nápověda – několik možností odpovědí, takže většina borců to zvládla správně! Orientace v mapě Oderských vrchů a Novojičínska zase vyžadovala nalézt deset cílů. V soutěži Fresbee dvojice házely létajícím talířem

skrz zavěšené kruhy. Zámečnická soutěž vyžadovala co nejrychleji sešroubovat plnou krabičku šroubků a matek různých velikostí a zase je rozšroubovat.

Fauna podle abecedy – podle obrázků bylo potřeba zvířata poznat a seřadit podle abecedy. Přenos raněného rádce přikazoval sestavit nosítka a přenést svého vedoucího určenou trasu. Matematická soutěž byla trochu ztížena tím, že jednotlivé početní úkoly byly podle azimutů. Oplatková ochutnávka se nacházela tradičně u studánky blízko areálu a úkolem bylo rozpoznat deset druhů oplatek. Třináctou soutěží bylo poznávání pohádek z obalů DVD. I zde perlili hlavně ti mladší.

Cíl orientáku byl v naší klubovně, kde bylo možné sledovat nějaká ta oddílová DVD, hrát hry na počítačích nebo fotbalík či hokej. Nechyběl čaj. Chvilku po doběhu posledního družstva jsme vyhlásili výsledky. Každé družstvo i účastník obdrželi diplom, drobnou upomínku od Čmoudů. Poděkování patří všem, kteří dorazili, a také pořadatelům, kteří ještě dlouho po konci uklízeli a vraceli materiál na své místo.

*Rostě Kašovský,
TOM Čmoudík, Ostrava*

Tříkrálová Okoř

Jedna z prvních novoročních turistických atrakcí – letos již jednačtyřicáté putování na hrad Okoř, je za námi. Obavy organizátorů, tomíků z oddílu Svišti, z toho, že třesuté mrazy odradí všechny zájemce o pochod, byly naštěstí liché. Na Veleslavíně, odkud se v sobotu 10. ledna startovalo, jich napočítali na 500. Nízké venkovní teploty mají ovšem i svoje výhody: kdo někdy zažil tuny mazlavého bahna na botách, mi jistě dá za pravdu.

Ti, co došli až na zámek v Roztokách, se posilili sladkostmi a hlavně horkým, opravdu horkým čajem. Tak za rok zase – na shledanou!

(jch)

Mrzlo fest, takže nebyl problém lámat stromy holýma rukama, tedy přesněji řečeno v rukama v rukavicích. Topinky s česnekem a horký čaj. Debaty se nesly o tom, jak zajistit dostatek stínu za horkého dne na letním táboře. Nakonec, když už se nikomu nechtělo na dřevo, jsme si rychle oblékli vše, co jsme s sebou měli, někteří slušně vychovaní i pyžamo, spacák(y) a celtu, a obložení pejskama jsme klidně usnuli.

Druhý den jsme hned po rozcvičce a chutném snídani kvačili k teplým domovům. Byl to krásný výlet do trochu jiné reality. Díky, Mrazíci!

*Zdeněk Šmída,
TOM Chippewa, Česká Lípa*

Po vzoru našich vzdálených předků trávilí nejdůležitější, přesněji řečeno ti nevíce mrazuodolní tomíci libereckého kraje poslední noc starého roku v jeskyni. Kdysi tu nechal majitel nedaleké sklárny vytesat dlouhý náhon přímo skrz pískovcovou skálu. Energie řeky Svitávky byla tak přivedena na vodní kolo. V tomto místě se utábořili tomíci.

Již cesta tam byla pouze pro odvážné. Z České Lípy jsme vyrazili v pozdním odpoledni směrem na východ a v zapadajícím slunci zmizeli v okolních leších. Pár Magnetů z Kamenického Šenova, Máků z Turnova, Chippewa a Dakoti z České Lípy, k tomu čtyři psi, taky tomíci. Pejškům sice musel páníček nést

papání, extra příkrývky a misky, ale v takové mrazivé noci není lepší topení než tulící se čtyřnohý miláček. V černém lese nás vylekal hajný. Baterku měl evidentně ostře nabitou novými monočládky, když z posedu u cesty rychle střílel otázky. Nechápal, co děláme uprostřed nočního zmrzlého lesa v době, kdy každý slušný člověk sedí doma u topení a mísy cukroví, před zapnutou televizí. Byl to hodný člověk, poradil nám, kudy z lesa ven.

Jeskyni brzy osvětloval oheň, který na pravé stěně vrhal po milióny let stejné stíny. Lidé posedávali kolem, povídali si, zahráli na kytaru, zazpívali, jen občas pár odvážných muselo ven na dřevo.

Tipy na levné ubytování

Mnohý oddíl shání levné ubytování, proto nabízím vyzkoušená ubytování, která jsme využívali v minulých letech:

1. Přepychové ubytování ve Vysokých Tatrách v Nové Lesné (zastávka električky mezi Popradem a Starým Smokovcem) v penzionu SUCA. V pokojích jsou postele a skříň a vždy pro jeden nebo pro dva pokoje koupelna s umyvadlem, sprchou a záchodem, je zde i kuchyně a na dvoře zahradní gril. Nákup potravin je možný v blízké prodejně. Původní požadovaná cena byla 250,- 300,- Sk za osobu a noc. Po dohodě, že na nepovlečených postelích budeme spát ve vlastních spacácích, byla v loňském červenci dohodnuta cena 133,- Sk za osobu a noc, což v přepočtu činí asi necelých 100,- Kč. Podle slov majitelky pí. Zuzany Šucové, tel. +421 (0) 907 866748, mail penzion-suca@azet.sk, nebo penzionsuca@net-poprad.sk, stejným způsobem by snížila cenu i pro další české oddíly. Odvlejte se na mne.

2. Celoroční ubytování výhodné hlavně v zimě – ubytovna základní školy v Železné Rudě na Šumavě. Nevím ale, zdali je možné i o letních prázdninách. V ubytovně jsou 3 velké a 1 malý pokoj, záchody, sprchy a vybavená kuchyně. Cena o podzimních prázdninách 2007 byla 60,- Kč na osobu a noc + v případě používání kuchyně 200,- Kč denně. V pokojích jsou postele nebo váleňdy, jsou však nutné vlastní spacáky. Ubytovna je poměrně blízko nádraží Železná Ruda město a je vhodná i k výletům do blízkého Německa jak pěšky, tak i vlakem nebo na běžkách. V Rudě je několik vleků a sjezdovek. Informace u pana školníka na telefonu školy 376 397 024, nebo 376 387 251-3.

3. Poměrně výhodný výchozí bod pro Nízké Tatry a Malou Fatru je ubytování v základní škole na nábreží Aurelia Stodolu v tělocvičně se sprchami a s vybavenou kuchyní s jídelnou. V tělocvičně musíte mít karimatky –

– i když tam jsou i nějaké zíněny. Cena za 10 nocí pro celý oddíl byla v červenci 2006 5.400,- Sk. Kontakt na školu: telefon +421 445 520 174, mobil na paní ředitelku Husárovou +421 907 885 680.

4. Výhodné je i ubytování s vlastními spacáky v tělocvičně základní školy v Kašperských Horách na Šumavě. Jsou k dispozici zíněny, 1 záchod, 2 sprchy s teplou vodou, umyvadla. V místnosti umývárny je možné i jednoduché vaření s vlastním vybavením. Cena o podzimních prázdninách 2008 byla 40,- Kč za osobu a noc. Kontakt na ubytování je přímo na pana ředitele školy Schona buď telefonem 376 582 305, nebo emailem reditel.zskola@kaspory.cz. Ubytování pak zajišťuje správce p. Marek, tel. 732 210 116.

Snad se tyto údaje budou někomu hodit při plánování táborů nebo víkendů. Podrobnosti mohou sdělit na telefonu 373 730 830, mobilu 775 037 136 nebo mailu saturn.plzen@email.cz.

*Ivo Poduška,
TOM Saturn, Plzeň*

Na závěr jsme se vydali do místního kulturního svatostánku - na Svatou horu. Zde děti hlavně zaujal kiosek, kde si mohly nakoupit nejrůznější suvenýry na památku. Abych však přece jenom udělal kultuře zadost, zakoupil jsem dětem prohlídku objektu. Průvodkyně byla milá, hodná, pozorná k malým posluchačům a trpělivě odpovídala na četné otázky (někdy i poněkud nejapné) mých svěřenců. Dostalo se nám ale mimořádné cti. Za to, že jsme byli hodní, bylo nám umožněno zhlédnout „tajnou kapli“, jež připomínala jeskyni, kde údajně Panna Marie porodila svého syna Ježíška.

Ale to už se přiblížila chvíle našeho odjezdu. Nás čekala chůze na vlakové nádraží, odkud jsme odjeli zpět do Prahy s velkou měrou nevšedních zážitků.

Oldřich Machač,
TOM Zelená Tápota, Praha,

Čerstvě po Mikuláši jsme první prosincovou neděli vyrazili, tentokrát ne tak do přírody, ale do podzemní části tajuplné Příbrami. V předminulém století se zde mimo jiné těžilo stříbro, což byla dobrá motivace pro mladší členy našeho oddílu toužící po rychlém zbohatnutí bez práce. Ale to se miláčci hodně přepočítali. Hned jak jsme přišli k útrobám pověstného dolu Marie, dostali helmy, svítilny, zdroje proudu – a rovnou do štol. Tam si mohli vyzkoušet to nelehké řemeslo, kteří mnozí zaplatili dokonce životem, jak se již jedné partě v historii tohoto dolu podařilo, když jeden neopatrný „kamarád“ vyhodil nedopalek cigarety do štol. Vznikl požár a více než 300 poctivých pracovníků zahynulo udušením.

ní droboť na Mikuláše připravili. Měli jsme možnost zhlédnout pravý čertovský kotol, množství návodů, jak si uvařit ďábelský guláš, čertí barometr, vysloužilý budík (patrně nějakého zlobivého horníka), cibuli a zelí, po kterém děti křivily ústa ještě hodinu po konzumaci – no prostě strašná nádhera...

Čas ale plynul dál, a tak jsme se museli s osádkou dolu Marie rozloučit a pokročit v programu. Kousek za dolem se nacházely koleje pro těžební vozíky. Toho jsme využili k naší hornické hře, kdy se děti rozdělily na vozítko, koleje určovaly herní „cestu“, rozjeli jsme se a – bác - všichni byli v sobě, což v dětech vyvolalo pocit bujarého veselí.

Kladiva tloukla, klíny řinčely, kameny padaly – tak to vypadalo, když jsme nedočkavým malým rádoby horníkům dali do rukou potřebné nástroje. Práce ale přinesla toužebné výsledky. Jednomu se podařilo vykutat kámen obsahující to, na co všichni čekali – stříbro.

Pak jsme se vnořili dále do štol – a svěťe, div se ! Dostali jsme se až k místním čertům, kteří si nestačili sbalit svá fidlátka z představení, jež tady pro míst-

Usmívejte se! Dokončení

Povídání o tom, jak se můžete podílet na vzniku pěkných fotek, i když zrovna nefotíš.

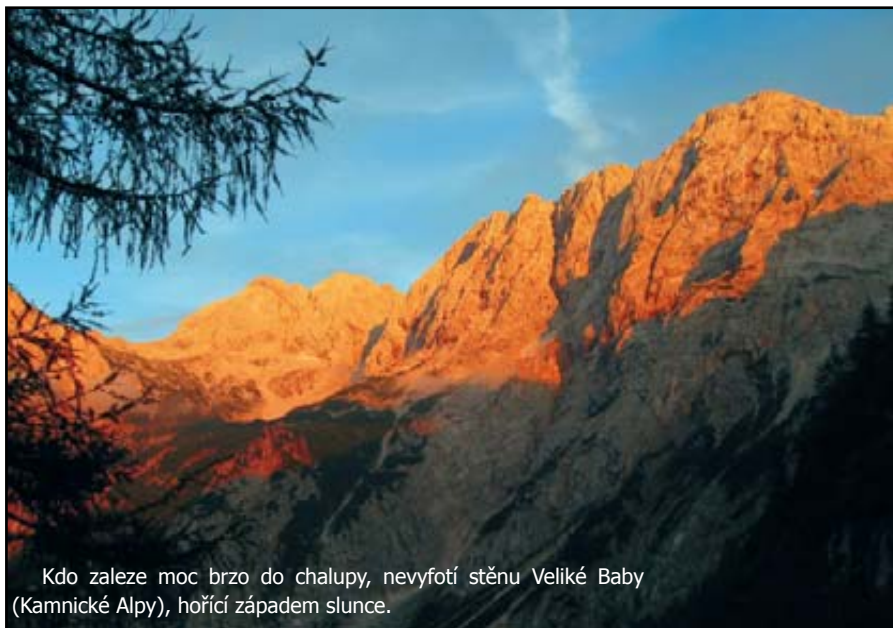
Určitě už všichni perfektně spolupracujete s fotografem. Tak ještě pár posledních postřehů a... pak začněte fotit taky!

Vstávej s fotografem

Říká se, že dobrý fotograf vstává dřív než ostatní a domů se večer vrací poslední. Zná totiž jedno tajemství: krásné fotky vznikají právě ráno a v podvečer. Udělejte si někdy fotografickou výpravu. Ulovte sluníčko právě ve chvíli, kdy se vyloupne. Když vás bude víc, bude se vám do tmy lépe vstávat. Kdysi jsem

Tady jsem vlastní hloupostí (dlouho jsem se rozmýšlel a byl líný vyrazit) došplhal na hřeben asi 5 minut po západu sluníčka. Škoda. Musela to být nádhera.

Kdo zaleze moc brzo do chalupy, nevyfotí stěnu Veliké Baby (Kamnické Alpy), hořící západem slunce.

Outdoor a fotky

s kamarádem Jirkou běžel od Jizery až na Kotel na východ sluníčka. Přehnali jsme rychlost, protože jsme se báli, že na vrchol dorazíme pozdě. Pak jsme na Kotli snad hodinu mrzli. Zjistí si, kdy přesně vychází sluníčko, ať nemrzneš jako my.

Ti, co neposedí

My už víme, že když se fotograf snaží, snažíme se taky. Když pochopíme jeho záměr a nenápadně mu pomáháme, vzniknou pěkné obrázky. To ale vysvětluje srce nebo zajícovi! Tady pomůže jen fotografova pohotovost, dobrá výbava a trpělivost. My mu pomůžeme nejvíc tím, že budeme zticha. Někdo by si myslel, že nejvíc času a klidu na focení mají krajináři. Krajinka přece neuteče. Omyl. Uteče! Když fotograf propásne to nejlepší světlo jen proto, že na vás musel pořád čekat, bude našťvaný.

Když jsem fotil v roce 1999 kostel v Pohoří na Šumavě, cítil jsem zvláštní napětí. Kostel spadl o týden později.

„Neposedí“ ani krásná jinovatka nebo sněhový poprašek. Když fotograf zaváhá a řekne, že tu nádheru vyfotí, až si sní řízeček nebo dokonce až cestou zpátky, vysvětlí mu, že profík by fotil určitě hned. Protože...

... takhle to bude vypadat už za 5 minut (řízeček) a ...

... takhle při cestě zpátky.

Ten sněhulák spadl vteřinu poté, co jsem ho zvěčnil. Ani ty neváhej a fot!

Všudypřítomná igelitka

Mívá to takový průběh: celý den fotím a až doma při prohlížení fotek si všimnu, že na nich něco „překáží“. Jako tady třeba ta igelitová taška z hypermarketu. Není to tragédie, jen by se mi fotky víc líbily bez ní. Ten den byla igelitka snad na každé fotce... Co to znamená? Že musím být příště čipernější a už při focení si takových hyzdících nadbytečností všimnout.

Nelikvidujte bezhlavě („Tady vypadám blbě, to smaž!“)

Předávám jednu zkušenost: nemažte fotky bez uvážení. Některé sice nejsou výstavními kousky, ale uvidíte, budou zrát jako víno někde na externím disku nebo cédéčku a uvidíte, že sílu jejich poselství teprve objevíte. Možná za 20, možná až za 40 let! Z některých se stnou cenné dokumenty, i když teď netušíte, proč by se tak mělo stát. Prostě jen všichni stárneme. A jestli se ti zdá, že ti to na některé fotce zrovna nesluší?

Fotku naší orientácké party jsem dělal před „sto lety“ tátovou Flexaretou, špatně jsem exponoval a negativ jsem si vyvolal sám a také špatně. Zkoušel jsem z toho udělat fotku, ale ať jsem tehdy dělal, co jsem dělal, vycházelo z toho jen černé nic. Ten negativ má letos 34 roků a nejméně tolikrát jsem ho vyhodil do koše a zase zachránil. A najednou přišla možnost použít skener a šikovný počítačový program a z beznadějně špatného negativu vycucnout maximum. Po tolika letech se na mě z digitálně upravené fotky zubí moji dávní kamarádi. Ti budou koukat. Nikdy tu fotku neviděli.

Počkej! Jednou v důchodu si řekneš: „Co bych za to dal, vypadat jako tenhle mladík.“

Foták jako skener

Namaluješ mnoho velkých obrázků, Temperou, křídami. Z kaštanů a žaludů uděláte s kamarády armádu panáčků. Ve sněhu vychodíte neuvěřitelně vtipný nápis a vysocháte Sněhurku. Tlustá vázaná kronika je plná originálních zápisů o vašich nevěstných dobrodružstvích. To všechno nejspíš odnese čas. Ale „otisk“ můžeš mít ve své životní fotobance – díky praktickému „skeneru“: fotoaparátu.

Fotky pomáhají vybavovat vzpomínky. A to vůbec není málo. Pokud je na co vzpomínat a to šikovni tomíci většinou mají.

*Tak krásné akce
a povedené fotky přeje Douba*

Článek vzniká ve spolupráci
s časopisem Skaut

týpí jako domov

Už jsem trochu pokročil s věkem – letos mi bude třiatřicet. Mám spousty chyb, ale o těch se mi nedobře mluví, a tak raději – jak je dnes zvykem – o sobě zmíním to, co začínají mít vrstevníci ztrácet a mě pořád nějak drží a nechce se pustit – dětská a hravá duše.

Dnes bych vás rád seznámil s dalšími dvěma nebezpečnými indiánskými hrami, kterými si můžete zpestřit pobyt nejen v týpí. Jedná se o **lakros** a **papasekavaj**.

Pravidla lakrosu jsou s dostatek známa, proto se zmíním pouze o nástroji – lakrosce. Tu můžete koupit už vyrobenou nebo si ji naohýbat z duralu, ale na tábor v indiánském duchu patří lakroska dřevěná. Nejlépe ta, kterou si hráč vyrobí sám. Jak už bylo mnohokrát řečeno, lesní moudrost vnímá vlastní výrobu jako důležitou pro utváření vztahu k věcem i světu vůbec. A takovou lakrosku můžete vyrábět i v dětském kmeni.

Nejčastěji jsem viděl vyrábět lakrosku z mladého živého smrčku. Takový smrček hledejte vždy v „hustníku“, kde jich je mnoho, a beztak by všechny nepřežili. Vyberte vždy ty očividně slabší! Smrček by měl být dole silnější než tlustý palec a neměl by se příliš rychle zužovat, na výšku tedy přesáhne tak metr. Vybírejte jej pečlivě. Posléze zbavte stromek větví a opatrně centimetr po centimetru ohněte špičku do tvaru oka tak velikého, že se tam vejdou tak dva míčky vedle sebe (šířka oka 13–20 cm, délka 20–30 cm, délka celé hole, tj. rukojeť i oko 60–100 cm). Nejlepší je vybrat takový smrček, který vytváří oko rovnoměrně silné alespoň jako ukazováček. Ne tenčí – až dřevo vyschne, snadno by se v zápalu hry zlomilo. Postup ukazuje první obrázek. Takto připravenou lakrosku můžete nechat k pozdějšímu opracování vyschnout anebo ji můžete rovnou zbavit kůry a suků a řádně ohladit.

Výplet je velmi jednoduchý. Podívejte se na druhý obrázek, který jsem použil z příručky Jiřího Macka Táboříme v týpí. Pro výplet používejte dostatečně silný bavlněný provázek, který koupíte v provaznictví, v Praze např. v Dlouhé ulici u Břendy.

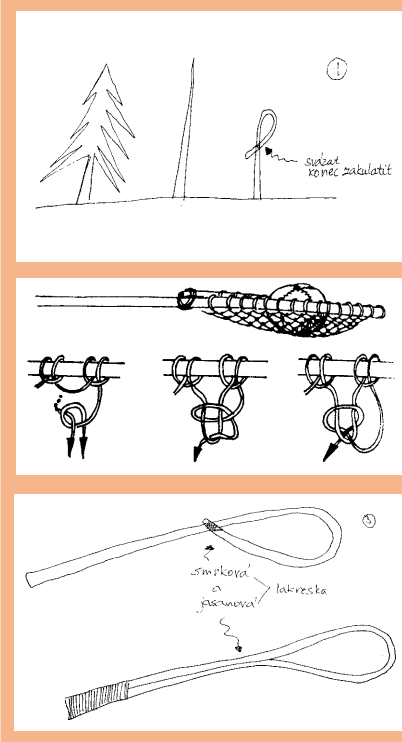
Lakrosku lze vyrobit i ohnutím jasanové dýhy, což je náročnější, ale získáte lakrosku symetrickou. Musím se přiznat, že jsem takovou nikdy nevyráběl, nemohu tedy přiblížit její výrobu.

Herní náčiní na druhou hru vytvoříte během několika minut. Možná, že slovo „vyrobíte“ není ani na místě. Na papasekavaj budete totiž potřebovat pouze asi půlmetrový prut tloušťky palce, který příliš nepruží a neohýbá se. I ten zbavte kůry a suků (anebo do kůry vyřežte ornamenty) a pečlivě zakulaťte konce. Hůlka by měla být tak dlouhá, aby s ní hráč dosáhl ze stopy na zem.

Papasekavaj se někdy také říká „ženský lakros“, ale nepředstavujte si žádnou jemnou zábavu. Myslím, že její přezdívka – poposekávána – je mnohem přesnější, a proto

foto: Mája – Marie Šmilauerová

dbejte při hře na opatrnost. Stejně jako při šíni je i zde třeba dohodnout pravidla a přísně dbát na jejich dodržování.

Pravidla jsou u papasekavaje stejná jako u lakrosu. V obou hrách je cílem dopravit do branky (trojnohy) soupeře míček – lakroskou nebo hůlkou. Míček na papasekavaj tvoří dva míčky pevně spojené řemínkem asi 15 cm dlouhým. Návod na výrobu koženého míčku najdete v minulém čísle.

K táborové činnosti patří nejen takovéto běhací hry, ale i různé radovánky typu 3D piškvorky, stavba věže (viz čtvrtý obrázek) anebo cokoli jiného, opět nejlépe ručně vyrobeného. Myslím, že platí nejen heslo „kdo si hraje, nezlobí“, ale také že kdo si hraje, rozvíjí ducha, a také, kdo si hraje, zraje.

Josef Porsch – Ablákela,
ablakela@centrum.cz

Jenom ne dárky!

Milí kolegové vedoucí a vůbec uživatelé našich chalup, chat a herberků,

prosím Vás, nenechávejte nám na chalupách dárky! Je to takové moje novoroční přání. Prosbička snadno splnitelná. Já vím – ono je to milé, někoho obdarovat. Možná jste se inspirovali Friedrichem Fröbelem. Tenhle německý pedagog věnoval dětem šest dáreků (Gaben), které rozvíjely jejich tvůrčí kombinační schopnosti. Škola hrou, jako když vyšije! To byl ovšem Fröbel, Němec, nadto již dávno mrtvý!

Co však, přátelé, rozvíjejí vaše dárky? Co může třeba rozvíjet taková vyčichlá káva? Nic, zhora nic, dím. A přece, sáčky s nespotřebovanou kávou jsou jedním z nejčastějších dáreků, které po pobytech oddílů zbývají.

Nikdo nikdy také nespotřebuje zbytky zavařenin, hořčic, mouky či strouhanky, olej rozlévaný do různých flašiček a flakónků. To, co na vašem turnusu či víkendy sloužilo, vonělo a šmakovalo, připadá těm dalším, s prominutím, hnusné. Nevědí, zda se červík nevloudil, zda zbylá káva nevyčichla (jakože vždy vyčichne), zda myška nepřeběhla přes tu či onu základní potravinu.

Zkrátka, snad s výjimkou cukru, čaje či soli první pomoci, totiž v uzavřených nádobkách, si všechno odvážejte, nebo to, promnezamne, nabídněte správcům či vyhodte. (Zajímavý postřeh: ještě NIKDY nezůstala před mou návštěvou té které chalupy nedopitá butylka skotské *chivas regal*. Prosím Vás, proč?)

Jsou však i strašlivější dárky. Trvanlivé. Nevkusné skleničky či talířky z bezedných rodinných zásob, které tu a tam přivezou na chalupy dobří lidé a tajně, kradmo, aby správce nevěděl, je tam zařadí do inventáře. Ostatní oddíly pak mají ústředí, které průběžně vybavení doplňuje, za podivný s neuvěřitelným vkusem, ale budiž. Z hrnků se dá pít, časem se rozbijí.

Horší je to s plechovým nádobím. Nedávejte nám do kuchyňského inventáře prosím NIKDY staré klumpry, ve kterých sami nevaříte! Kdo je má pak vyházovat?

Opravdová strašlivost přistála před časem v horním domě ve Sloupu. Fritovací hrnec. Ale jaký! Olej, který z trosky kapal, pamatoval snad první kapitalistické hranolky v Česku, krátce po revoluci... Na umaštěný fujtajbl se nedalo sáhnout, aniž by se člověk umatlal. Skončil v popelnici, samosebou.

Samostatnou kapitolou jsou dárky ponechané po významných akcích oddílůvých či přímo spolkových. Úctyhodní

lidé, páteř našeho spolku, nemohou donutit své svěřence, aby si odvezli tu rámy na obrazy (při hře byly bezvadné, po ní jsou zcela k ničemu), tu roztodivné hole, spleteniny, papírové granáty, tony papírových krabic, sádrové odlitky stop hrabáče afrického. Po skvělých akcích velikonočních zůstanou na chalupách vyfouknutá vajíčka. Moře vajíček. To jsou vajíčka družstevní, Honzíku!

V květnu už zaprášená nezdoba nikoho nezajímá, ale z rituálních důvodů ji nevyhodí ani oddíl následující, ani ten další, žádný. Čeká to na správce, nebo na návštěvu z ústředí, případně na brigádu.

Toaletní papír na chalupách klidně nechávejte. Uděláte tím dobrou službu dalšímu oddílu. Mnohdy zrovna akt milosrdenství, takové situace známe všichni.

Že ale občas v kredenci zůstanou – jak to napsat decentně – *nepoužité, s křídélky* – nad tím zůstává rozum stát. Že by se potvůrky rozletěly do světa? Tak moc prosím, dámy, hlídat, hlídat! Dalo by se psát dál. Snad zas někdy přistě.

Ano. Ví. Skoro všude také něco chybí. Krom ostrých sekyrek, kterých padne ročně nejméně půl tuctu (rozuměj: návštěvníci chalup je zničí), to jsou – malé lžičky. Milí tomíci, vězte, že je průběžně dokupuji osobně. Za necelých 15 let, co chalupy provozujeme, jsem jich nakoupil stovky. Možná tisíce. Míží však stále v nenávratnu. V Dědově a Pořešíně to chápu: vylijí se do žumpy nebo do příkopu spolu s vodou z lavoru. Ohavné, ale pochopitelné. Proč ale mízí i v chalupách s kanalizací, tomu nerozumím.

Padají snad do kafička?

Tomáš Novotný

28. letní sraz

Milí tomíci,

je tu pro vás opět jedna z příležitostí. Jako stálý příznivec srazů jsem skutečně ráda, že se i letos našel obětavý pořadatel. Věřím, že se rádi vypravíte do tohoto nádherného kraje, plného léčivých vod a rozhleden. Štáb vše připravuje velmi pečlivě a povzbudíte naše organizátory, když svůj zájem projevíte co nejdříve.

Libuše Valentová,
členka předsednictva

Termín: 19.–26. 7. 2009
Místo: Chodov u Sokolova
Pořadatel: TOM Chodov

Předseda štábu: Růžena Štěpánková
– krajanek Karlovarského kraje
Ubytování: škola, chatky, příp. stany

Stravování: polopenze (restaurace 10 min.)

Program: poznání lázeňského kraje i Sokolovska

Přihlášky - předběžný zájem:

– nejpozději do 31. 3. 2009

Kontakty: Růžena Štěpánková
mob. 720 463 845

Luční 1024/12

357 35 Chodov

e-mail: petr@hrosi.info

TAJNÁ VÝPRAVA aneb VÍKEND S PŘEKVAPENÍM

Léta jezdíme na chalupu v Pořešíně, chtěli jsme vyzkoušet něco nového, a tak jsme si na září objednali pobyt v Dobré Vodě.

Tajnou výpravu jsme začali v Suchdole nad Lužnicí, odtud jsme jeli do Mrákotína. Dál pěšky. Kochali jsme se pohledem do okolní krajiny, až jsme došli do naší krásné chaty. Asi po hodině nás Kája zavolal do společenského sálu. Tam jsme se rozdělili do skupin a hráli jsme různé hry a soutěže. Později se do hry přidali i vedoucí. Samozřejmě – přišli, viděli, zvítězili, odešli. Nakonec jsme si dali čaj a šli do postelí.

Den druhý jsme vyrazili nejprve směrem k Dobré Vodě. U kostelíka nás přepadl neznámý pán, odemkl nám kostelík a asi hodinu nám o něm vyprávěl.

Když jsme pánovi utekli, našli jsme nedaleko kostelíka kešku. Přes Mrákotín kolem dvou rybníků Mrzaticů jsme pak dorazili na místo zříceniny Štramberka. Z hradu nezbylo nic moc, jen zeď o rozměrech asi 2 x 2 metry.

Tak jsme se začali divit, kvůli čemu jsme sem šli, ale Pety vymyslel hru – válku šíšek – tak jsme si zablblí. A pak jsme našli v nádherných skalách druhou a toho dne poslední kešku. Tentokrát ji našli malí. Pak jsme sešli zpátky na tábořiště pod Štramberkem, kde jsme si opekli buřtíky. Do Dobré Vody jsme šli přes Lhotku a Mrákotín, jen podle GPSky – krásnými loukami, podzimmními smíšenými lesy, které začínaly hrát doruda a dozlatova. Byla to krása! Po návratu si všichni lehli

do postelí. No a potom jsme šli součítat po družinách. Jen co jsme dohráli, tak jsme šli zase ležet, a tentokrát jsme usnuli podstatně dříve.

V den svátku patrona naší země – svatého Václava – jsme vstali dříve. Hned po snídani jsme uklidili, předali chatu a vyrazili přes Dobrou Vodu do Mrákotína. Cestou jsme viděli zajímavou věc – na silnici ležela přejetá akvarijní rybička. Autobus jedoucí do Třeboně byl poloprázdný, stát jsme nemuseli. Ve městě se nestalo celkem nic zajímavého, jen Dádovi spadl do kašny mobil a Míša se pro něj potápěla. Oba fungují. Adí zapomněl u kašny svetr, Jára mu pro něj běžel. Vlak stihl, ale svetr mezitím někdo hodil do kašny, takže byl mokrý, těžký, a trochu smrděl.

V Suchdole čekalo víc rodičů, než bylo nás – účastníků. A to je opravdu všechno. Byl to krásný víkend, nakonec jsme se s chatou v Dobré Vodě docela smířili. Zatím nejsme rozhodnutí, kam pojedeme na jaře.

*Pepča a Kája,
TOM Práčata, Rapšach*

Vyzvědači v temných uličkách

Na sychravý listopadový podzim se u nás v oddíle vždy těšíme. Je čas Vyzvědačů, dobrodružné hry v městských uličkách. Na soubor jsme vyzvali spřátelené oddíly – Chippewu z České Lípy, která obhajovala cennou dřevěnou putovní trofej z loňského ročníku, Máky z Turnova, Magnety z Kamenického Šenova a nově i kamarády z Prahy – TOM S.T.A.N.

V sobotu 14. listopadu se všechny oddíly setkaly v útulném horním podlaží místní školy. Rychlý popis pravidel a osm družinek se rozběhlo do ulic zmapovat svá území, vymyslet zapeklité úkoly, namalovat ježka v kleci kamsi na tajné místo a hlavně skrýt svého štábního mistra. Už zde se ukázal důvtip pražských, když místo klasického foglarovského hlavolamu nakreslili zvířecího ježka (psáno dle nich ješka) v železné klíce.

Boj začal hodinu před setměním. Liberecké centrum, krásně členité, se změnilo v hlídané pásmo padesátky tomíků. Hbití vyzvědači museli prchat

před ostražitými obránci třeba uličkou U Stoky, vyběhnout Mistrovský vršek, ukrýt se v Lazebnickém vrchu či proběhnout Papírovou ulicí. O napětí bylo postaráno. Hra se dohrávala ve večerních hodinách, za sporého osvětlení. V temných uličkách už šlo o každý bod. Ti rafinovanější pak dokonce využívali převleků a kamufláží – někde po Liberci pobíhali Santa Clausové, jinde naopak rapeři a zakuklenci, ale třeba i milenecká dvojice.

Celkové výsledky potěšily snad všechny – první se totiž stala družinka Magnetů, oddílu, který do tohoto ročníku vždy

končil jako poslední. Neztratili se ani „Štajňáci“, nováčci ve hře. Příjemný víkend byl zakončen nedělní návštěvou Babylonu, zábavního centra, kde se tomíci do sytosti vykoupli, najedli i pobavili.

Za rok nás čekají vyzvědači znovu, opět se přestěhujeme do jiného města – po České Lípě, Praze a Liberci omrkneme možná Litoměřice.

*Tomek Hurt,
TOM Dakoti, Česká Lípa*

Co bylo

v listopadu a prosinci 2008
a také v lednu 2009

❑ Ústředí odevzdalo projekty, které tomíkům bohdá zajistí živobytí na rok 2009.

❑ Zlaté Šípy z Valmezu si užívaly Stříbrný hořec, nejvyšší spolkové vyznamenání, které jim vedení udělilo ke 40. oddílovým narozeninám.

❑ Katastrální úřad v Litoměřicích napsal na roztocké ústředí, že se bojí tomíkům zapsat majetek, který se konečně odhodlalo věnovat finanční ministerstvo. Svůj verdikt zdůvodnil katastrální úřad tím, že na Ministerstvo financí České republiky je vyhlášena exekuce, a že kromě kalkulaček, razítek, sponek, stolu ministra Kalouska a dalších relikvií bude zabaven a možná výhodně prodán i „náš“ mlýn, dosud majetek státu.

❑ Tomáš Hurt i Tomáš Novotný se nenechali touto další ranou osudu zlomit a nadále pracovali na projektu Ziel 3 česko-německého partnerství, díky němuž bychom měli na obnovu mlýna získat evropské prostředky nejméně takové výše jako na Sloup.

❑ V Holešově, dějišti Kukly v únoru 2009, zasedla krajská rada našeho spolku, která projednávala vše, co zajímalo tamní vedoucí a kterou krátce navštívil předseda spolku.

❑ Královéhradečtí Lvíci Démona Vráti Cvejna skvěle uklidili Dědov a ještě o tom natočili video.

❑ Jan Havelka pomáhal roztockému ústředí sehnat recipročního partnera pro program Ziel 3 a vykonal kvůli tomu nemálo telefonátů do Německa, k tamním turistům, které zastihnout nebylo lehké.

❑ Ministerstvo pro místní rozvoj přislíbilo díky aktivitě místopředsedy spolku Jiřího Homolky podpořit vydání publikace o základnách tomíků, kterou chystají (a stále precizují a do tisku připravují) Milan Blšták a Tomáš Novotný.

❑ V Pořešíně brigádnicili tomíci z Poděbrad, Litoměřic, Roztok a Českých Budějovic.

❑ Turnovští Máci slavili velkolepě 120 let KČT, na programu byl i nápaditý kousek Dojička, který mnohé fascinoval a jiné dojal.

❑ Sloupský herberk hostil delegaci mladých lidí z Korejské republiky a také první náměstkyni ministra školství ing. Evu Bartoňovou, která nad opraveným domem vyjádřila obdiv.

❑ Hronovští Lotři v kategorii malých

oddílů a Zlaté Šípy v kategorii velkých oddílů – to jsou jména vítězů druhého ročníku soutěže 21, která v říjnu proběhla na Polaně a ve Sloupu.

❑ Tomíci a woodcrafteri se dohodli, že i v roce 2009 uspořádají letní tábor v Banátu.

❑ Růžena Štěpánková, krajanek Karlovarského kraje, se ujala pořádání letního srazu v roce 2009.

❑ Místopředseda národní rady Ondra Šejtka pobýval s náměstkem ministra školství Janem Kocourkem a pracovníci téhož úřadu Zdenou Maškovou v Kyjevě.

❑ Petr Mach z Centra pro ekonomiku a politiku a socioložka Jiřina Šiklová slíbili, že přijdou na prosincový seminář České rady povídat si s přítomnými zástupci spolků o tom, jak oni vidí roli neziskového sektoru v dnešní době, o několik týdnů později svůj slib splnili.

❑ Jiří Palát nakreslil krásné obrázky do katalogu KČT Eurobeds.

❑ Proběhlo několik nelehkých jednání kolem časopisu Turista, na jejichž konci bylo jasné, že těsná nadpoloviční většina klubového předsednictva si přeje, aby kvalitní a respektovaný časopis byl nadále zhotovován Literou Plzeň a veden Svatavou Pátkovou.

❑ Rosta Kašovský postavil v Mezholezích parkoviště a jal se jednat o výměně zrezlých turistických směrovek na našem domku tamtéž.

❑ Radnice v Mezholezích uznala, že účtované vzdušné, které má za pobyty oddílů ústředí odvádět, je přec jen příliš vysoké, a z pěti tisícovek ho snížila na tisíce tři.

❑ Dosud nezrekonstruovaný sroubek v Broumově dostal péči mládců z ústředí, Hopa, Youriho a Zabuka a díky prostředkům ministerstva školství nový interiér a také novou střechu.

❑ Své angažmá na ústředí ukončil po více než dvou letech Tomáš Chalupa, kterému patří dík za vcelku dobrou práci při údržbě chalup a ústředního majetku.

❑ O práci na ústředí projevil zájem muž jménem Pavel, který první pracovní den v klidu balil balíky a druhý pracovní den odjel s důležitým posláním do Prahy, na školské ministerstvo a do Řípské ulice do grafického studia Milana Blštáka. Významné pražské grafické studio našel, ne tak už Karmelitskou uli-

ci, kde sídlí náš chleboďárce.

Zmožen neúspěchem, ukončil ještě ten den svůj pobyt na ústředí a vytvořil tím rekord v nejkratším pracovním poměru v celé Evropské unii.

❑ Kamil Podroužek a jeho choť Helenka spolu s ústředím, architektkou Radkou Šindelovou a projektantem Ladislavem Křížem ladili budoucí podobu opárenského mlýna až do úplného vyladění.

❑ Poděbradští Robinsoni ohlásili, že v létě odjíždějí na sever.

❑ Vyšlo najevo, že oddílem Zlatých Šípů zmítá hluboký a dlouholetý spor, který se týká jižního ovoce a který donutí vedoucí oddílu řešit jej v kteroukoliv denní i noční dobu i na úrovni spolkového vedení. Věc je vážná a budeme ji dále sledovat.

❑ Milan Zelenka-Dědek a jeho přítelkyně Jiřina, oba vedoucí Koníků a Výrů ze soutoku Ohře v Lounech, se rozhodli na jaře uzavřít sňatek.

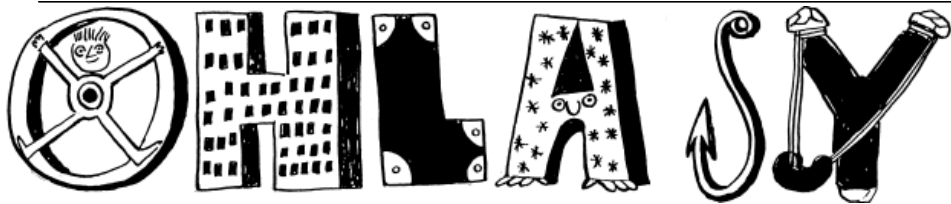
Hrdinové z Banátu návštěvou u ministra Ondřeje Lišky

Ve čtvrtek 8. ledna zazářila v malém zrcadlovém sále ministerstva školství žlutá táborových triček ostravských, pražských a českolipských tomíků, kteří se přišli podělit s ministrem školství Ondřejem Liškou o své zážitky z vedení dvou turnusů krajských táborů v Banátu.

Pan ministr byl v dobrém rozmaru a naši výjimečnou akci vysoce ocenil. Se zájmem naslouchal tomu, jak se buduje tábor v tisíc kilometrů vzdáleném údolí, kam podsady i potraviny sváží koňský potah a kde v noci kradou maso určené pro táborníky psi ze salaší...

Setkání bylo příjemné a neformální a nás, tomíky, těší, že ministr školství podpořil uspořádání této akce i v letošním roce. A že se mu líbilo naše tričko, o tom se můžete přesvědčit sami.

(ton)

Za Jelenou Ondrouškovou

S Jelenou jsem se znal téměř pětadvacet let. Poznal jsem ji v době, kdy byla vedoucí oddělení turistiky tehdejšího Domu dětí a pionýrů Prahy 7. Oficiálně mohla být úředníkem, ale sama také vedla zájezdy pro oddíly, které v „baráku“ pracovaly. Organizovala i školení a já nejsem jediný z dnešních aktivních turistů, kdo u ní dělal své první zkoušky činitele turistiky tehdejšího ČSTV.

Její činnost přesahovala rozměr práce s mládeží, takže když po roce 1989 odešla z DDM, začala v rámci Hobby centra zařizovat zájezdy a výlety pro děti i dospělé. Kolem ní se shromažďovali turisté, vodáci i lyžaři, a když dorostly děti jejich bývalých svěřenců tomického věku, bylo jen logické, že se svým oddílem zamířila pod křídla Asociace TOM. V ní hned našla příležitost ke své další lásce: prezentování zážitků z cest, fotek z krajin, které navštívila ona nebo její kamarádi. Účastníci sněmů vzpomínají na její výstavy fotografií ze Špicberku i promítání obrázků z Aljašky.

Zákeřná nemoc ji zastihla v době, kdy rozvíjela velké plány v mládežnické i „dospělácké“ turistice. Jelena do poslední chvíle věřila, že onemocnění je jen krátkou nepříjemnou epizodou. Rakovina však udeřila znovu a už Jeleně neumožnila plány uskutečnit.

Jelena zůstane v našich vzpomínkách jako neúnavná organizátorka zájezdů, lyžařských pobytů i prezentací. Odešla v ní osobnost, po které nám, co jsme měli možnost ji poznat, zbyde velmi, velmi dlouho podivně prázdné místo. Čest její památce!

Petr Teringl

Pracanti...

Předesílám, že oddílů, které přiložily ruku k dílu při zvelebování našeho spolkového majetku, je o hodně víc. Vyjmenuju jen některé, ty, na které pěli pochvalné ódy správcové nebo o kterých víme my, ústředníci, že dobře makali

Velký dík tedy patří vítkovským Šlápotám, Sylvatiku a Čmoudíkům z Ostravy za odedřené hodiny na Kamence, otrokovickým tomíkům, kteří brigádní práce zahrnuli do svého táborového programu, tomíkům z Šenova, Sedmičce, Průzkumníkům...

V Pořešíně neváhá kdykoliv pomoci Petr Schutz z Budějovic a Jožka Kadubec z téhož města, generální úklid chalupy v Dědově vloni odvedli Lvičci Vráti Cvejna. Na Kusalínu bezchybně brigádníci Lesani z Karviné, Tuláci z Frýdku, zachránci zřícené kadibudky se před časem stali úštětci Bobři Járy Lepšíka. Pacovští tomíci co rok udělají obří zásobu dřeva v Pořešíně... a pokračování snad příště, dnes se to sem všechno nevejde.

*Prátelé, děkujeme.
Tomáš Novotný*

Foto: Démon z Hradce

**Tomík č. 67,
LEDEN 2009**

Časopis turistických oddílů mládeže.
Vydává Asociace TOM ČR
ve spolupráci s Klubem českých turistů,
s podporou Ministerstva školství,
mládeže a tělovýchovy ČR.

Redakce:

ústředí Asociace TOM,
ulice Palackého 325,
252 63, Roztoky.
Tel., fax: 220 910 460, 220 910 314
mobil: 777 322 785
E-mail: ustredi@tom.cz,
www.a-tom.cz

Číslo do tisku připravili:
Jiří Chour, Tomáš Novotný,
Petr Balcer, Tomek Hurt
Grafika: Jiří Chour
Foto obálka: Josef Porsch – Ablákela
Ostatní fotografie: oddíloví vedoucí
Obálka s použitím Skautské Praxe II,
Liberec 1995

Příspěvky a fotografie vedoucích jsou
zveřejňovány bez nároku na honorář
a vracejí se jen na vyžádání.
Náklad 1200 výtisků.

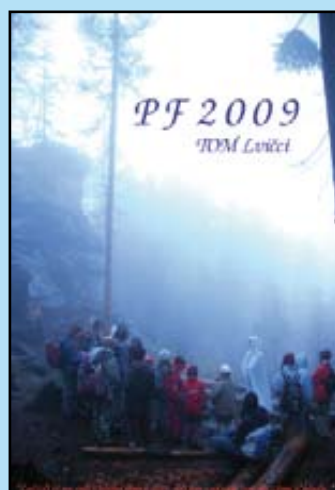
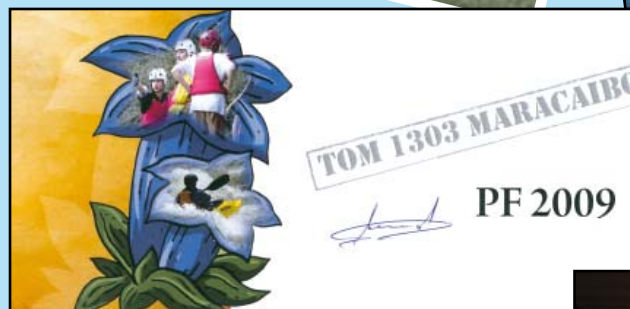
**Uzávěrka příštího čísla
je 25. března**

Listopadová anketa

V listopadové anketě „Návštěvníci na ústředním webu, co nejraději mlsáte?“ se hlasovalo takto:

Čokolády všech druhů	71 hlasů
Čipsy, mandličky, oříšky	23 hlasů
Nemlsám, jím zdravě, preferuji ovoce, saláty, zdravou výživu	19 hlasů
Žeru vše, na co narazím	101 hlasů

Děkujeme všem, kteří nám zaslali krásné novoroční pozdravy. Do další práce s dětmi a mládeží přejeme hodně sil a energie!

Ústředí Asociace TOM a redakce Tomíka

